

Τα παρασκήνια μίας διάλεξης (Λίγα λόγια του διδάσκοντος)

Του Κωνσταντίνου Γ. Πολύμερου,
Φιλόλογος, MSc. Γλωσσολογίας – Διδακτικής

Είναι πάρα πολύ ωραίο να βλέπει κανείς ότι οι φοιτήτριες και φοιτητές του εργάζονται φιλότιμα επάνω στο διδακτέο αντικείμενο. Για παράδειγμα, πολλές φοιτήτριες επέλεξαν να παρακολουθήσουν τον κύκλο διαλέξεων και δεύτερη φορά, φέτος. Άλλα είναι ακόμα πιο όμορφο όταν ανακαλύπτει ότι τα ενδιαφέροντά τους επεκτείνονται και εκτός της διδακτέας ύλης. Με τις διάφορες φοιτήτριες μου (κατά τύχη είναι όλες γυναίκες στο φετινό εαρινό εξάμηνο), είχαμε, λοιπόν, συζητήσεις ευρύτερα περί κινεζικού πολιτισμού.

Έτσι, στις 25 Μαΐου του 2024, στο «μικρό αμφιθέατρο» του Πανεπιστημίου, εξεφώνησα μία ομιλία περί κινεζικής ποίησης.

Θα ήταν άγος, φυσικά, να αποπειραθεί κανείς να κλείσει όλη την κινεζική ποίηση εντός μίας διάλεξης. Έτσι, προτίμησα να ανθολογήσω την δυναστεία Τανγκ (618 – 907 μετά Χριστόν.), καθώς κατά γενική φιλολογική παραδοχή αυτή απετέλεσε την χρυσή εποχή της κινεζικής ποίησης. Ιδίως η εποχή 700 – 908 μετά Χριστόν., δηλαδή περίπου η μέση και ύστερη περίοδος της, παρουσιάζουν ιδιαίτερο

ενδιαφέρον. Βεβαίως και αυτό το άλμα δεν ήταν ευκολότερο, καθώς τα σωζόμενα ποιήματα της εποχής από τα οποία καλείται κανείς να ανθολογήσει είναι πάνω από 40.000. Συνεπώς, είναι βέβαιον ότι ο ανθολόγος θα διαπράξει αδικίες. Τέλος πάντων, ανθολόγησα δέκα ποιήματα, τα οποία με υπέροχο τρόπο απήγγειλαν έξι φοιτήτριες, οι κυρίες Κραβαρίτη Ραφαέλα, Μπρακατσέλου Αθηνά, Νταλιάνη Νικολέτα, Παπαδοπούλου Ιωάννα, Παπαχαρισίου Αικατερίνη και Χατζηευστρατίου Πετρούλα. (Συνέχεια στην 5η σελίδα)

Η κατάταξη των ποιημάτων δεν ήταν χρονική. Αντίθετα, με την κατάταξή τους προσπάθησα να αφηγηθώ μιάν ιστορία, και δη την ιστορία της ζωής των απλών ανθρώπων –μόνον ένα ποίημα αναφέρεται στην ανακτορική ζωή. Μέσα από τους στίχους των μεγάλων ποιητών των Τανγκ περιπλανηθήκαμε στα καπηλειά της Κίνας, ήπιαμε κρασί μαζί με κρατικούς αξιωματούχους, κρυφοκοιτάζαμε μέσα σε παλάτια, ακούσαμε έναν μοναχικό γέροντα να παίζει λαούτο μες στα καλάμια... Μάλιστα ανθολόγησα και ποιήματα γραμμένα από χέρι γυναικείο, καθώς οι γυναίκες που συνέθεσαν ποίηση κατά την δυναστεία αυτήν δεν είναι λίγες, τα δε λογουργήματά τους δεν είναι ευκαταφρόνητα.

Τολμώ να πω ότι εργάσθηκα αρκετά επάνω στην μετάφραση των ποιημάτων (λόγου χάριν να είναι ακριβής, να είναι εύκολη προς απαγγελία, να έχει μέτρο κλπ.). Όμως η φωνή μου πιθανότατα θα

τα αδικούσε.

Ευτυχώς κάποιες φοιτήτριες, άλλες έχοντας σπουδάσει τραγούδι, άλλες

θέατρο, και άλλες διαθέτοντας ένα φυσικό αφηγηματικό ταλέντο, ανέλαβαν να με βγάλουν από αυτήν την στενωπό.

Προσπάθησα να διανείμω τα ποιήματα κατά την ιδιοσυγκρασία κάθε μίας. Κατά τις πρόβες μιλούσαμε για το ιστορικό πλαίσιο κάθε ποιήματος, ούτως ώστε οι φοιτήτριες να γνωρίζουν πώς ακριβώς πρέπει να το αποδώσουν. Όμως παρατήρησα με συγκίνηση ότι τα ποιήματα σχεδόν αμέσως απέκτησαν και προσωπική αξία για τις φοιτήτριες, κι έτσι μιλούσαμε και για την σημασία που απέκτησαν τα ποιήματα για αυτές. Αυτό, κατά την ταπεινή μου άποψη, αποδεικνύει και την δύναμη της ποίησης των Τανγκ, ότι δηλαδή είναι αδύνατον να μην αγγίξει κάποιον.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω από καρδιάς το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας και την Κοσμητεία του για το εξαίσιο ταξίδι στον κόσμο της εκπαίδευσης, το οποίον μού χάρισε. Ελπίζω στα εξάμηνα που θα έρθουν, αντλώ δύναμη από την αγάπη των φοιτητριών και των φοιτητών.

Ο λόγος στις φοιτήτριες

Παπαχαρισίου Αικατερίνη:

Είναι όμορφο συναίσθημα να ανακαλύπτεις μία νέα γλώσσα. Αν κάποιος μού έλεγε δύο ή τρία χρόνια πριν ότι κάποτε θα παρακολουθούσα μαθήματα κινεζικής, δεν θα τον πίστευα. Κάτι που ξεκίνησε από περιέργεια εξελίχθηκε σε μία λατρεία. Υπεύθυνος για αυτό ο κύριος Κωνσταντίνος Πολύμερος, τον οποίον θα ήθελα να ευχαριστήσω από καρδιάς. Ακόμα, θα ήθελα να ευχαριστήσω το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας για την ευκαιρία που μάς προσέφερε να γνωρίσουμε την κινεζική γλώσσα και κατ' επέκταση και τον κινεζικό πολιτισμό.

Ντόντα Ιωάννα:

Είναι χαρά μας που το Πανεπιστήμιο μάς προσφέρει την δυνατότητα

να επιλέξουμε το μάθημα των κινεζικών στο πρόγραμμα σπουδών μας. Το μάθημα διεξάγεται μέσω zoom, αλλά θα μού άρεσε εξίσου αν γινόταν διάζωσης. Ο καθηγητής είναι υπέροχος, έξυπνος, φιλικός, υπομονετικός, ευγενικός, χαρισματικός και έχει χιούμορ. Γνωρίζει δε πολύ καλά να προσεγγίζει τους φοιτητές, και ακόμα γνωρίζει πολύ καλά πώς διδάσκεται αυτή η ιδιαιτέρα δύσκολη και απαιτητική γλώσσα. Ο τρόπος με τον οποίον διδάσκει ο κύριος Πολύμερος είναι πάρα πολύ ενδιαφέρων. Το σημαντικότερο, ίσως, είναι ότι με την διδασκαλία του κάνει την κινεζική να μοιάζει πολύ εύκολη γλώσσα, στην γραφή, στην ομιλία, και στο διάβασμα. Μετά από ενάμιση σχεδόν χρόνο φθάσαμε σε επίπεδο ικανοποιητικό για να δώσουμε εξετάσεις για το πρώτο μας πτυχίο. Είναι απλά φανταστικό!

Νταλιάνη Νικολέτα:

Αυτό που μού κάνει τεράστια εντύπωση είναι πως η Ελλάδα έχει μία συνθετική γλώσσα, η οποία «κολλάει» καταλήξεις και προσφήματα μαζί, ενώ η κινεζική έχει μία αναλυτική γλώσσα, μία λακωνική και λιττή λαλιά. Θα μπορούσε ωστόσο να πει κανέις ότι αυτές οι δύο γλώσσες έχουν ένα κοινό χαρακτηριστικό, ότι δηλαδή παρουσιάζουν και οι δύο πολλές δυσκολίες κατά την εκμάθηση. Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να ευχαριστήσω τον καθηγητή μας, κύριο Πολύμερο, ο οποίος έχει ξεκλειδώσει τα μυστικά της κινεζικής γραμματικής, καταφέρνοντας και να μάς τα μεταλαμπαδεύσει με απόλυτη ευστοχία. Βέβαια, πρέπει να τονίσω πως υπάρχουν και δύσκολες μέρες, και τότε τον ακούμε να λέει την φράση «δεν σας είπα ότι θα είναι όλα εύκολα, σας είπα ότι θα μάθετε κινεζικά».

Πέρα από όλα αυτά, εμείς καταφέραμε να συνδυάσουμε τον πολιτισμό και την κουλτούρα της Κίνας στο μάθημά μας και έτσι φτάσαμε να οργανώσουμε μία εκδήλωση για την κινεζική ποίηση. Για να είμαι ειλικρινής, την πρώτη φορά που άκουσα όλα τα ποιήματα ανατρίχιασα. Ότι και να πω είναι πολύ μικρό μπροστά στα τεράστια χαρίσματα των ποιητών της δυναστείας Τανγκ. Συγκεκριμένα, εγώ απήγγειλα το ποίημα του Τσιν Τάο Γιού με τίτλο «Φτωχό κορίτσι». Η πρώτη εντύπωση ήταν ότι η ηρωίδα του ποιήματος ήταν όχι μόνον σε χρήματα αλλά και σε συναισθήματα, καθώς επιζητά έναν οποιονδήποτε γάμο για να λυτρωθεί από την ένδειά της. Όνειρα πολύ μικρά και απλά, θα έλεγε κανείς. Ωστόσο δεν είχα σκεφθεί σε πόσο διαφορετικό περιβάλλον ζούσε. Και, τί ειρωνεία, είχα ακριβώς παραβλέψει ότι αυτή η κοπέλα πάλευε για την επιβίωση.

Μπρακατσέλου Αθηνά:

Σπουδάζοντας κινεζικά στο πανεπιστήμιο, η εμπειρία ήταν εξαιρετικά θετική και εμπλούτισε τις γνώσεις μας. Η κινεζική γλώσσα, με την μακριώνη ιστορία και τον μεγάλο πολιτισμό που φέρνει πίσω της, με γοήτευση ήδη από το πρώτο μάθημα. Ο καθηγητής (Κωνσταντίνος Πολύμερος) είναι αφοσιωμένος και υποστηρικτικός, κάνοντας την εκμάθηση ευχάριστη και αποδοτική. Μέσα από τα μάθηματα, ανακάλυψα την δύναμη της επικοινωνίας και την ομορφιά των κινεζικών ιδεογραμμάτων. Το μάθημα αυτό μού άνοιξε νέους ορίζοντες και με ενέπνευσε να συνεχίσω την εξερεύνηση της κινεζικής γλώσσας και κουλτούρας στο μέλλον.